

Herriek erabaki! Defendamos nuestra tierra!

azaroak 5 noviembre **mobilizazioak**

bilbo 13:00 kalejira-unamuno plaza 17.30 manifestazioa-plaza eliptikoa

donostia 17:00 manifestazioa-bulebarra

gasteiz 12:00 kalejira-virgen blanca

iruñea 13:00 manifestazioa-bus geltoki zaharra

Índice

- 1.- Zergatik CETAREN aurkako protesta?
- 2.- Zer interes dago atzean? Nork bultatzen du?
- 3.- CETA barne-zuzenbidean.
- 4.- Puntu nagusiak:
  - a) Inbertsio-gatazketako auzitegiak
  - b) Lege-harmonizazioa
    - Onartutakoak
    - Onartzeko daudenak
- 5.- Ondorioak
- 6.- Mobilizazioaren lorpenak
- 7.- Egungo egoera

•1.-Zergatik CETAren aurkako protesta?

-TTIP: EB eta AEB

Negoziatzen ari da; akordiotik urrun.

-CETA: EB eta Kanada

Berresteko prozesuan. Negoziazioa amaitu da; sekretupean garatu da.

Bien helburua, merkataritzarako oztopoak kentzea.

* Zein “oztopo”? Langileen, ingurumenaren edo kontsumitzaileen babesa; sor-markak; araudiak; etiketatzea...

Muga-zergak jaitsi edo kentzea baino (merkataritzako itun klasikoen xedea), **eskubide sozialak murrizten dira, mailarik apalenean parekatzeko.**

Belaunaldi berriko akordioak dira.

2. Zer interes dago atzean? Nork bultatzen du?

Arrazoa: EBk eta Kanadak ez dituzte herrialde emergenteen esku utzi nahi monopolizatzen dituzten baliabide eta merkatuak.

Negoiazio ezkutua; **ez dago bat ere gardentasunik.**

TTIP: Presio sozialak lortu du historiako negoziatorik gardenenak izatea.

Ongizate orokorrarentzako mehatxua, Atlantikoaren bi aldeetan. CETAk indartu egiten ditu **korporazioen eta inbertitzaile atzerritarren eskubideak, herritarren ongizatearen eta interes publiko orokorraren gainera.**

•3.-CETA barne-zuzenbidean.

NAZIOARTEKO ZUZENBIDE PUBLIKOA: EBko Zuzenbidearen lehentasun printzipioaren arabera, arauak balio handia dute. **Barne-arauen gainera dago.**

NAZIOARTEKO ZUZENBIDE PRIBATUA: **Estatuaren ahalmen arau-emailea indargabetzeko teknikak.**

Pribilegio-sistema enpresa **multinazionalentzat**; hauek gure Zuzenbidetik at geratzen dira; beren etekina edo etekin-
aukera beste edozerri gailentzen zaio.

4.- Puntu nagusiak: a) Inbertsio-gatazketarako auzitegiak

Jatorria: Justizia-auzitegi pribatuak.

Helburua: Nazioarteko inbertitzaileen segurtasun juridikoa indartzea. Babes judiziala efektiboa (oso auzitegi garestiak dira). Ingurumen, kontsumitzaile eta langileentzako babes estandarrak murriztu (merkataritzarako oztopo gisa).

Multinazional eta estatuen arteko gatazkak konpontzeko dira.

Aldebakarrekoak dira, eta ez dira beharrezkoak: Aldebakarrekoak, soilik inbertitzaileek eraman baititzakete estatuak auzitara.

Ez dira beharrezkoak, europar estatuetan eta Kanadan badaudelako inbertitzaileak nahikoa

4.-Puntu nagusiak: a) Inbertsio-gatazketarako auzitegiak, ICS

Eraginak: Inbertitzaile-estatu auzi ugari. Tasa legal garestiak, milaka milioitako **kalteak aurrekontu publikoekin ordaindu beharra. Arauak indargabetu ditzake;** estatuak arautzea bazter dezakete inbertitzaileek dirutza erreklamatuko dieten beldurrez.

Bi adibide:

Philip Morris vs Uruguay: Tabako paketeetan erretzeak dituen ondorioei buruzko oharrak ezartzeko betebeharragatik. 25 milioi dolarreko demanda.

Lone Pine vs Kanada: Quebecen fracking-ari ezarritako luzamendu prebentiboa medio.

Lege-sistema paraleloa, beharrezkoa ez dena, sistemikoki lerratua eta estrukturaliki akasduna.

b) Lege-harmonizazioa: Onartutakoak eta onartzeko daudenak

ARAUGINTZA LANKIDETZA

Helburua: ELKARRI AITORTZEA. Praktikan: ARAUGINTZA PAREKATZEA, baina ahalik maila apalnenean, interes komertzialak ahalik gutxien balditzatzeko. Estrategia hau herrialde aberatsek eta multinazionalak inposatzen dute beren interesak merkataritzako nazioarteko negoziazioetan bultzatzeko.

HONEZ GERO ONARTUTAKO ARAUAK: EB eta Kanada artean araudiak harmonizatzeko saio ororen ondorioa izan liteke **estandarrek apaltzea.**

Araudi sozialean gutxieneko izendatzaile komunera joko

b) Lege-harmonizazioa: Onartutakoak eta onartzeko daudenak

ONARTZEKO DAUDEN ARAUAK:

Multinazionalak araugintza-lankidetzan prozesuan parte hartzeko aukera izango dute.

Honek **interes publikoa babesten duen legedia** atzera edo desagerraraz dezake.

Arau hauekin lotutako eremuak ez daude zuzenean lotuta, ez merkataritzarekin, ez inbertsioarekin.

**EBko Arduraz jokatzeko Printzipioa: EBn ekoizleari dagokio segurtasuna frogatzea. EBn elikagaiak merkaturatu nahi duen edonork aurrez frogatu beharko du seguruak direla. AEBetan, berriz, organo arautzaileek soilik esku har dezakete benetako kalteak gertatu direla frogatuz

5.- Akordioen ondorioak

5.- Akordioen ondorioak

ENPLEGUA:

Bi joera: Lan-estandar kaskarragoak dituzten lekuetara produkzioa eramatea, **DUMPING SOZIALA**.

-Estatuek **arau sozialak murrizten dituzte** merkataritza erakartzeko.

**Eurentzat merkataritzarako oztopo dena gure lan-
eskubideak dira.**

ZERBITZU PUBLIKOAK:

Trinkete efektua: Enpresa bat jatorrian publikoa izan bazen, berriro nazionalizatzeke kalteordain handia ezarriko da.

ENERGIA:

Itunek mugagabeko boterea ematen die energia sektoreko

5.- Akordioen ondorioak

EKONOMIA:

Tufts unibertsitatearen TXOSTENA CETAREN ondorio ekonomikoei buruz

2023rako, **urteko soldata urriagoak:**

- 1.776 euro inguru Kanadan.
- 316 eta 1.331 euro bitartean EBn.

Enplegu galera: 200.000 EBn eta 80.000 Kanadan.

Gainera, **langabezia eta desberdintasuna areagotuko dira;** honek gizarte-kohesioan ondorio larriak izango ditu.

POLITIKA:

6.- Mobilizazio sozialaren lorpenak

-Akordioa mistoa izatea.

Mistoa: Estatu kideen eta EBren artean partekatutako eskumena. EB ko herrialdeek ontzat eman behar dute.

EBren eskumen eskusiboa: Soilik Europar Parlamentuan erabakitzen da.

Mobilizazioen lorpena izan da CETA MISTO gisa hartzea.

-ISDS ordez ICS.

Europar Batzordeak honi buruzko kontsulta publiko bat egin behar izan zuen, eta negoziazioa gelditu. Kontsultan parte hartu zuten 150.000 lagunen %97ak ISDS TTIPean sartzea ukatu zuten.

Ondorioa: Europar Batzordeak ISDS zuritu behar izan zuen, eta ICS proposatu: honek zerbait aldatzen du, haina

7.- Egungo egoera

Batzordeak CETAri buruz abenduaren 5ean bozkatuko du.

Urriaren 27an **EB-Kanada goi-bilera** izango da, akordioak nahikoa babes baduela adierazteko. Garrantzitsua da gizartearen mobilizatzea.

-EBko Kontseiluak ebatzi du (**2016 0220 Erabakia**) akordioa behin-behinean aplikatuko dela.

-**Alemaniko Auzitegi Konstituzionalak Kontseiluari esandio** soilik klausula komertzial hutsak direnak aplikatu daitezkeela behin-behinean (EBren eskumen eskusiboak). Esaterako, ezin dira aplikatu inbertitzaileak babesteko klausulak (ICS) eta langilea babestekoak.

Beraz, Alemaniko Konstituzionalak aintzat hartu du

Eskerrik asko zeuen arretagatik!